

FAC

Flevolands Agrarisch Collectief

Overzicht Beheerpakketten

Droge dooradering

Agrarisch Natuur en Landschapsbeheer

Beheerjaar 2018

FAC-versie 2.2

30 maart 2018

Uitgave van:

Coöperatie Flevolands Agrarisch Collectief

Gebaseerd op:

Beheerpakketten ANLb

Versie Beheerjaar 2018

Definitief 1.0 oktober 2017

Inhoud

Opbouw van de beheerpakketten	1
Definitie jaarlijks en periodiek beheer i.r.t. de beheereisen	2
Protocol Chemische Bestrijding	2
Overzicht beheerpakketten ANLb 2018	3
Cumulatie en Grondgebruik.....	3
Beschrijving per beheerpakket	4
20 Hakhoutbeheer.....	4
21 Beheer van bomenrijen	5
22 Knip- of scheerheg.....	6
23 Struweelhaag.....	7
24 Struweelrand	8
25 Beheer van bomen op landbouwgrond.....	9
26 Half- en hoogstamboomgaard	10
27 Hakhoutbosje	11
28 Griendje	12
29 Bosje	13
30 Nestgelegenheid Zwarte Stern	14
31 Insectenrijk graslandperceelsbeheer	15
32 Insectenrijke graslandranden	16
33 Foerageerrand Bever	17
34 Leibomen bij historische boerderijen.....	18
35 Zandwallen	19
36 Beheer peilscheidingen	20
37 Beheer infiltratiegreppel	21
38 Water Bergen	22
39 Bodemverbetering.....	23
Bijlage: Omschrijving [nr's] uit Koppeltabel.....	24

Opbouw van de beheerpakketten

De pakketten zijn opgebouwd uit de volgende onderdelen:

1. Beheereisen

Dit zijn de beheermaatregelen en –voorschriften die opgenomen zijn in de Koppeltabel en waarop de beheervergoeding is gebaseerd. Dit zijn de maatregelen waarop de NVWA in opdracht van RVO.nl (EU controle en verificatie) zal controleren. De bestaande beheereisen zijn hierin opgenomen. Achter elke beheereis staat tussen []-en een nummer. Dit nummer verwijst naar het nummer van de beheeractiviteit in de Koppeltabel (zie Bijlage).

2. Aanvullende beheervoorschriften

Dit zijn voorschriften aanvullend aan de beheereisen en die vooral een verdere detaillering en invulling van de beheereisen zijn. Deze aanvullende voorschriften zijn van belang om daadwerkelijk natuurkwaliteit c.q. behoud van doelsoorten te realiseren. Het collectief zal toezien dat deze voorschriften, naast de beheereisen, door de deelnemers worden nageleefd.

3. Pakketten

Voor diverse pakketten zijn meerdere varianten ontwikkeld. Deze staan beschreven onder het kopje ‘Pakketten’. In een enkel geval worden hierbij ook eisen vermeld, die voor die variant gesteld worden aan het beheer. Deze eisen vallen onder de ‘beheereisen’ en worden steekproefsgewijs door de NVWA gecontroleerd.

4. [Flevoland, invulling beheerplan](#)

Voor Flevoland zijn diverse maatwerkpakketten ontwikkeld, die uiteindelijk als variant in een bestaand pakket zijn opgenomen. Hiermee wordt doorgedaan als daar behoefte aan is. Daarnaast zijn er omwille van het behalen de doelen c.q. verhogen van de kans daarop aanvullende voorschriften beschreven. Dit kan voortkomen uit het Natuurbeheerplan van de provincie, maar kan ook een resultante zijn van een ecologische toets, danwel afstemming met de financier.

5. Meldingen

Bij een aantal pakketten en/of pakketvarianten moet op tijd een melding gedaan bij RvO. Het gaat om het melden van de ingangsdatum van bepaalde activiteit en/of het melden van de datum waarop het beheer uitgevoerd is. Een ingangsdatum van een rustperiode moet in de regel uiterlijk 5 werkdagen voorafgaand aan de ingangsdatum via SCAN-GIS bij RvO gemeld worden. Uitgevoerd periodiek beheer (beheer dat niet elk jaar wordt uitgevoerd) moet in de regel uiterlijk 14 kalenderdagen nadat het beheer is uitgevoerd bij RvO gemeld worden via SCAN-GIS

Zie voor specifieke informatie over de aanpak rond de meldingen ‘werkwijze voor meldingen en wijzigingen’

Definitie jaarlijks en periodiek beheer i.r.t. de beheereisen

In de beheereisen van de diverse beheerpakketten bestaat een onderscheid in de frequentie van de uitvoering van het beheer:

- Jaarlijks beheer;
- Gefaseerd of periodiek beheer (met beheercyclus langer dan één jaar).

Bij beheerpakketten met jaarlijks beheer, bijvoorbeeld akkerranden die jaarlijks opnieuw worden ingezaaid, of grasland met een rustperiode, moet dit beheer jaarlijks op de afgesproken locatie worden uitgevoerd conform de afspraken in het beheercontract. Alle beheereisen gelden dan elk jaar voor alle individuele ANLB-percelen, dus op element niveau.

Daarnaast zijn er diverse beheerpakketten waarin de beheereisen gewenste ruimte laten voor een gefaseerde of periodieke uitvoering van het beheer, zoals bij deze twee voorbeelden:

- Ecologisch slootschonen (pakket 12b): minimaal 25 % tot maximaal 75% van het leefgebied onder beheer is jaarlijks geschoond en/of gemaaid.
- Hakhoutbeheer (pakket 20b): minimaal 5% tot maximaal 35 % van het leefgebied is jaarlijks gesnoeid.

Bij dit soort pakketten is het niet wenselijk dat jaarlijks van elk element een deel wordt geschoond of afgezet. Bij pakketten met een gefaseerd of periodiek beheer (dus met een beheercyclus langer dan één jaar) hoeven de beheereisen daarom niet op element of perceelsniveau te worden gerealiseerd, maar op het niveau van het gehele leefgebied. Dat betekent dat de beheereisen voor eerdergenoemde voorbeelden als volgt kunnen worden vertaald:

- Ecologisch slootschonen (pakket 12b): jaarlijks is minimaal 25% tot maximaal 75 % van het totale oppervlak waarop dit beheerpakket is afgesloten binnen het leefgebied, geschoond en/of gemaaid.
- Hakhoutbeheer (pakket 20b): Jaarlijks is minimaal 5% tot maximaal 35% van het totale oppervlak van dit beheerpakket binnen het leefgebied gesnoeid

Meer informatie hierover kan gevonden worden in de intekeninstructie van SCAN-ICT.

Protocol Chemische Bestrijding

Het protocol gebruik 'herbiciden in pakketten open akkerland' kunt u inzien als u de onderstaande link opent in uw browser:

http://scan-collectieven.nl/system/files/documenten/protocol_gebruik_herbiciden_in_pakketten_open_akkerland.pdf

of via de website van het collectief:

www.flevolandsagrariscollectief.nl , onder de menu-items: ANLb, Voorwaarden.

Overzicht beheerpakketten ANLb 2018

Pakketnaam	Nr	Pakketvariant	Tarief / ha
Hakhoutbeheer	20	jaarlijks beheer -/- tussen- of eindkap	<i>zie rekentool</i>
Beheer van bomenrijen	21	a beheer van bomenrijen	<i>zie rekentool</i>
Knip- en scheerheg	22	a jaarlijks knippen / scheren	€ 2,72
		b 1x per 2 / 3 jaar knippen/scheren	€ 1,74
Struweelhaag	23	a cyclus 5 – 7 jaar	€ 2,36
		b cyclus > 12 jaar	€ 1,64
Struweelrand	24	a struweelrand	€ 9,38
Boom op landbouwgrond	25	a boom op landbouwgrond	<i>zie rekentool</i>
Hakhoutbosje	27	a droog hakhout	€ 6,62
Bosje	29	a bosje	€ 19,34
Insectenrijk grasland	31	a Basis (Roerdal)	€ 1.665,42
		b Plus (Roerdal)	€ 2.403,37
Insectenrijke graslandrand	32	a insectenrijke graslandrand (Roerdal)	€ 2.403,37
Foerageerrand Bever	33	a foerageerrand bever	<i>pm</i>
Zandwallen	35	a zandwallen	€ 966,27
Beheer peilscheidingen	36	a beheer peilgestuurde drainage	€ 40,53
		b beheer conserveringsstuw	
Beheer infiltratiegreppel	37	a beheer infiltratiegreppel	€ 500,00
Bodemverbetering	39	a Verbetering grasland met ruige mest	€ 1.493,31
		b Verbetering bouwland met ruige mest	€ 495,40
		c Verbetering bouwland met gewasresten	€ 379,80

Cumulatie en Grondgebruik

Cumulatie is het 'stapelen' van pakketten. In de meeste gevallen is dit niet toegestaan, vanwege ontoelaatbare staatssteun. Er is slechts één uitzondering: Insectenrijk grasland(rand) (pakket 31 of 32) mag gecombineerd worden met pakket 8 (hoog waterpeil)

Beschrijving per beheerpakket

20 Hakhoutbeheer

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten [nr] in Bijlage Koppeltabel)

- Pakket a: 100 % van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid [22]
- Pakketten b t/m e: Minimaal 5 % tot maximaal 35 % van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid [22]
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het elementen/of maaiafval is verwijderd [24]
- Er wordt gevrijwaard voor beschadiging door vee van 1 januari tot en met 31 december [11]

Aanvullende beheervoorschriften

- Het snoeien vindt jaarlijks plaats van 1 januari tot 15 maart en vanaf 1 oktober
- De landschappelijke verschijningsvorm moet in stand blijven. Deze wordt vastgelegd in het beheerplan. Bij de bepaling van de verschijningsvorm kan gebruik gemaakt worden van de omschrijvingen van diverse landschapselementen in de Index Landschap.
- Pakket b en d: gedurende de contractperiode van 6 jaar vindt een tussenkap plaats.
- Pakket c en e: gedurende de contractperiode van 6 jaar vindt een eindkap plaats.
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan.
- Branden is in de beheereenheid of in de directe omgeving daarvan niet toegestaan.
- Bemesting is niet toegestaan.
- Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de oppervlakte.
- Als takken of stammen versnipperd worden mogen de snippers niet verwerkt worden in de beheereenheid.

Pakketten

- a) Jaarlijks beheer
- b) Jaarlijks beheer plus eenmaal per 6 jaar tussenkap / tussentijdse dunning.
- c) Jaarlijks beheer plus eenmaal per 6 jaar eindkap / groot onderhoud.
- d) Eenmaal per 6 jaar tussenkap / tussentijdse dunning.
- e) Eenmaal per 6 jaar eindkap / groot onderhoud.

Meldingen

- Voor pakketvarianten b, c, d en e geldt dat uitgevoerd beheer in kalenderjaar uiterlijk 28 maart en 15 december gemeld wordt bij RvO.nl

21 Beheer van bomenrijen

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten [nr] in Bijlage Koppeltabel)

- Minimaal 5% tot maximaal 35% van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid [22]
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het elementen/of maaiafval is verwijderd [24]
- Er wordt gevrijwaard voor beschadiging door vee van 1 januari tot en met 31 december [11]

Aanvullende voorschriften

- Het snoeien vindt jaarlijks plaats van 1 januari tot 15 maart en na 1 oktober
- Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
- Beschermen tegen schade als gevolg van beweiding of bewerking op aangrenzende gronden.
- Het raster mag niet aan het element bevestigd worden.
- Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en Jacobskruiskruid (alleen in nieuwe elementen).
- Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier mogen via uitgraven, mechanische of stobbenbehandeling worden bestreden.
- Bemesting is niet toegestaan.
- Niet branden in, of in de directe omgeving van het element.

Pakketten

- a) Beheer van bomenrijen.

Meldingen

- Uitgevoerd beheer wordt in kalenderjaar uiterlijk 28 maart en 15 december gemeld bij RvO.nl

22 Knip- of scheerheg

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten [nr] in Bijlage Koppeltabel)

- Pakket a: 100% van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid [22]
- Pakket b: Minimaal 20% tot maximaal 50 % van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid [22]
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het elementen/of maaiafval is verwijderd [24]
- Er wordt gevrijwaard voor beschadiging door vee van 1 januari tot en met 31 december [11]

Aanvullende beheervoorschriften

- De oppervlakte wordt in een cyclus van minimaal eenmaal per 3 jaar en maximaal eenmaal per jaar gesnoeid (geknipt/geschoren), geknot of afgezet in de periode van 1 januari tot 15 maart en na 15 juli (zie pakketten)
- Na het knippen of scheren heeft de heg een minimale hoogte van 0,8 meter.
- Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en Jacobskruiskruid (alleen in nieuwe elementen).
- Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier mogen via uitgraven, mechanische of stobbenbehandeling worden bestreden.
- Beschermen tegen schade als gevolg van beweiding of bewerking op aangrenzende gronden.
- Het raster mag niet aan het element bevestigd worden.
- Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.
- Bemesting is niet toegestaan.
- Niet branden in, of in de directe omgeving van het element.

Pakketten

- a) Jaarlijks scheren of knippen
- b) Eenmaal per 2-3 jaar knippen of scheren. Uitgevoerd beheer wordt in kalenderjaar uiterlijk 28 maart en 15 december gemeld bij RvO.nl

23 Struweelhaag

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten [nr] in Bijlage Koppeltabel)

- Minimaal 5 % tot maximaal 35 % van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid [22]
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element en/of maaiafval is verwijderd [24]
- Er wordt gevrijwaard voor beschadiging door vee van 1 januari tot en met 31 december [11]

Aanvullende beheervoorschriften

- Algemeen: De oppervlakte wordt periodiek gesnoeid , geknot of afgezet.
- Het snoeien, knotten of afzetten vindt jaarlijks plaats van 1 januari tot 15 maart en na 15 juli.
- Pakket a: Na het snoeien heeft de haag een hoogte van tenminste 1,00 meter en een breedte van tenminste 0,8 meter
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en Jacobskruiskruid (alleen in nieuwe elementen).
- Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier mogen via uitgraven, mechanische of stobbenbehandeling worden bestreden.
- Bemesting is niet toegestaan.
- Niet branden in, of in de directe omgeving van het element.
- Het gebruik van een klepelmaaier is niet toegestaan.
- Het snoeien kan gecombineerd worden met het vlechten van de haag.
- Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
- Beschermen tegen schade als gevolg van beweiding of bewerking op aangrenzende gronden.
- Het raster mag niet aan het element bevestigd worden.
- Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.

Pakketten

- a) Snoeicyclus 5-7 jaar: het element kan vrij uitgroeien en wordt 1 maal per 5 tot 7 jaar aan drie zijden gesnoeid.
- b) Snoeicyclus > 12 jaar: het element kan vrij uitgroeien en wordt 1 maal per 12 tot 25 jaar afgezet

Meldingen

- Uitgevoerd beheer wordt in kalenderjaar uiterlijk 28 maart en 15 december gemeld bij RvO.nl

24 Struweelrand

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten [nr] in Bijlage Koppeltabel)

- Minimaal 5 % tot maximaal 35 % van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid [22]
- Minimaal 5 % tot maximaal 35 % van het leefgebied onder beheer is jaarlijks geschoond en/of gemaaid [23]
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element en/of maaiafval is verwijderd [24]

Aanvullend beheervoorschriften

- Werkzaamheden worden jaarlijks uitgevoerd van 1 januari tot 15 maart en na 15 juli
- Het deel van de rand met kruidachtige begroeiing mag maximaal 1 maal per 5 jaar worden gemaaid waarbij het maaisel wordt afgevoerd.
- Snoeihout mag op stapels of rillen in het element worden verwerkt voor zover dat het element en de begroeiing niet schaadt
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en Jacobskruiskruid (alleen in nieuwe elementen).
- Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier mogen via uitgraven, mechanische of stobbenbehandeling worden bestreden.
- Beschermen tegen schade als gevolg van beweiding of bewerking op aangrenzende gronden.
- Bemesting is niet toegestaan.
- Niet branden in, of in de directe omgeving van het element.
- Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.
- De oppervlakte wordt niet beweide

Pakketten

- a) Struweelrand.

Meldingen

- Uitgevoerd beheer m.b.t. snoeien wordt in kalenderjaar uiterlijk 28 maart en 15 december gemeld bij RvO.nl
- Uitgevoerd beheer m.b.t. schonen/maaien wordt in kalenderjaar binnen 14 kalenderdagen gemeld bij RvO.nl

25 Beheer van bomen op landbouwgrond

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten [nr] in Bijlage Koppeltabel)

- Minimaal 5% tot maximaal 35 % van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid [22]
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element en/of maaiafval is verwijderd [24]
- Er wordt gevrijwaard voor beschadiging door vee van 1 januari tot en met 31 december [11]

Aanvullende beheervoorschriften

- Het snoeien vindt jaarlijks plaats van 1 januari tot 15 maart en na 15 juli
- Dit pakket is bedoeld voor bomen die in een terrein staan dat als landbouwgrond in gebruik is, zoals solitaire bomen en knotbomen.
- Voor solitaire bomen geldt: jonge bomen worden gemiddeld eenmaal per 5 jaar gesnoeid, en oudere bomen gemiddeld eenmaal per 10 jaar. Bij oudere bomen kan het snoeien zich beperken tot het verwijderen van dood hout (indien noodzakelijk). Na het snoeien is de lengte van de kroon minimaal 2/3 van de totale hoogte van de boom.
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en Jacobskruiskruid (alleen in nieuwe elementen).
- Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier mogen via uitgraven, mechanische of stobbenbehandeling worden bestreden.
- Niet branden in, of in de directe omgeving van het element.
- Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
- Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.
- De bomen mogen niet worden beschadigd door vee. Jonge bomen in een weiland (boomdijk) zijn voorzien van een boomkorf of zijn uitgerasterd. Het raster mag niet aan het element bevestigd worden.

Pakket

- a) Boom op landbouwgrond .

Meldingen

- Uitgevoerd beheer wordt in kalenderjaar uiterlijk 28 maart en 15 december gemeld bij RvO.nl

26 Half- en hoogstamboomgaard

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten [nr] in Bijlage Koppeltabel)

- Minimaal 25 % tot maximaal 75 % van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid [22]
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element en/of maaiafval is verwijderd [24]

Aanvullende beheervoorschriften

- Het snoeien vindt jaarlijks plaats van 1 januari tot 15 maart en na 15 juli .
- Indien het appel of peer betreft wordt de boom tenminste eenmaal per 2 jaar gesnoeid. Andere soorten enkel vorm- of onderhoudsnoei indien nodig.
- Snoeiwerkzaamheden dienen vooral te worden verricht in herfst of winter.
- Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
- De stam van de hoogstamfruitboom mag niet beschadigd worden door vee. Het raster mag niet aan de boom bevestigd worden. Jonge bomen in een weiland met vee zijn voorzien van een boomkorf.
- De onderbegroeiing wordt jaarlijks beweide, of de boomgaard wordt jaarlijks gemaaid waarbij het maaisel wordt afgevoerd.
- Bemesting met drijfmest, ruige mest (geen pluimveemest) of kalk is toegestaan.
- Bij bemesten van de boomgaard worden de fruitbomen en wortels niet beschadigd
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en Jacobskruiskruid.
- Niet branden in, of in de directe omgeving van het element.

Pakketten

- a) Hoogstamboomgaard
- b) Halfstamboomgaard bij historische boerderijen

Meldingen

- Uitgevoerd beheer wordt in kalenderjaar uiterlijk 28 maart en 15 december gemeld bij RvO.nl

27 Hakhoutbosje

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten [nr] in Bijlage Koppeltabel)

- Minimaal 5% tot maximaal 35 % van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid [22]
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element en/of maaiafval is verwijderd [24]
- Er wordt gevrijwaard voor beschadiging door vee van 1 januari tot en met 31 december [11]

Aanvullende beheervorschriften

- Het snoeien vindt jaarlijks plaats van 1 januari tot 15 maart en na 1 oktober
- Minimaal 80% van de oppervlakte van het bosje wordt als hakhout beheerd en periodiek afgezet in een cyclus van eenmaal in de 6 – 25 jaar.
- Snoeihout mag op stapels of rillen in het element verwerkt worden voor zover het de ondergroei en/of de stoven niet schaadt.
- Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
- Bemesting is niet toegestaan.
- Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.
- Beschermen tegen schade als gevolg van beweiding of bewerking op aangrenzende gronden.
- Het raster mag niet aan het element bevestigd worden.
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en Jacobskruiskruid (alleen in nieuwe elementen).
- Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier mogen via uitgraven, mechanische of stobbenbehandeling worden bestreden.
- Niet branden in, of in de directe omgeving van het element.

Pakketten

- a) Droog hakhoutbosje (zomereik, wintereik, berk en haagbeuk dominant).
- b) Vochtig en nat hakhoutbosje (zwarte els en/of gewone es dominant).

Meldingen

- Uitgevoerd beheer wordt in kalenderjaar uiterlijk 28 maart en 15 december gemeld bij RvO.nl

28 Griendje

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten [nr] in Bijlage Koppeltabel)

- Minimaal 5% tot maximaal 35% van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid [22]
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element en/of maaiafval is verwijderd [24]
- Er wordt gevrijwaard voor beschadiging door vee van 1 januari tot en met 31 december [11]

Aanvullende beheervoorschriften

- Het element bestaat uit inheemse wilgensoorten en wordt geheel als griend beheerd en periodiek, tenminste eenmaal per 5 jaar, afgezet.
- De werkzaamheden worden uitgevoerd van 1 januari tot 15 maart en na 1 oktober
- Snoeihout mag op stapels of rillen in het element verwerkt worden voor zover het de ondergroei en/of de stoven niet schaadt.
- Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
- Beschermen tegen schade als gevolg van beweiding of bewerking op aangrenzende gronden.
- Het raster mag niet aan het element bevestigd worden.
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en Jacobskruiskruid (alleen in nieuwe elementen).
- Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier mogen via uitgraven, mechanische of stobbenbehandeling worden bestreden.
- Bemesting is niet toegestaan.
- Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.
- Niet branden in, of in de directe omgeving van het element.

Pakketten

a) Griendje.

Meldingen

- Uitgevoerd beheer wordt in kalenderjaar uiterlijk 28 maart en 15 december gemeld

29 Bosje

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten [nr] in Bijlage Koppeltabel)

- Minimaal 5 % tot maximaal 35 % van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid [22]
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element en/of maaiafval is verwijderd [24]
- Er wordt gevrijwaard voor beschadiging door vee van 1 januari tot en met 31 december [11]

Aanvullende beheervoorschriften

- Het element wordt beheerd als bos met hoog opgaande bomen.
- Randen van het element worden als hakhout beheerd met een cyclus van eens in de 6 – 25 jaar.
- Het snoeien vindt plaats van 1 januari tot 15 maart en na 1 oktober
- Snoeihout mag op stapels of rillen in het element verwerkt worden voor zover het de ondergroei en/of de stoven niet schaadt.
- Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
- Beschermen tegen schade als gevolg van beweiding of bewerking op aangrenzende gronden.
- Het raster mag niet aan het element bevestigd worden.
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en Jacobskruiskruid (alleen in nieuwe elementen).
- Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier mogen via uitgraven, mechanische of stobbenbehandeling worden bestreden.
- Bemesting is niet toegestaan.
- Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.
- Niet branden in, of in de directe omgeving van het element.

Pakketten

a) Bosje

Meldingen

- Uitgevoerd beheer wordt in kalenderjaar uiterlijk 28 maart en 15 december gemeld

30 Nestgelegenheid Zwarte Stern

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten [nr] in Bijlage Koppeltabel)

- Er wordt aantoonbaar gezocht naar nesten. Gevonden nesten en/of kuikens worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen, tenminste via enclaves van minimaal 50 m² (alleen op grasland), met een rustperiode van 1 april tot 1 juli, waarbij de vrijwaring tenminste 14 kalenderdagen duurt, of via het plaatsen van nestbeschermers. Gevonden nesten zijn geregistreerd (bijv. op stalkaart of via geo-informatie). Voor specifieke soorten kan nestgelegenheid worden geplaatst. [5]
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd [17]
- Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit [lijst b](#) zijn in transect aanwezig in de periode van 1 april tot 1 oktober [19]

Aanvullende beheervoorschriften

- In de rustperiode vinden in de oppervlakte geen bewerkingen en beweiding plaats
- Bij ieder stuk rand wordt, gerekend vanaf de slootzijde, een aaneengesloten strook van 2 meter tussen 1 april en 1 augustus niet gemaaid, gerold, geslept of bemest, en is het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in die periode niet toegestaan. Bovendien wordt die strook tussen 1 april en 1 juli niet beweid.
- Indien het overige deel van de beheereenheid of het belendende perceel voor 1 juli beweid wordt, dient vóór 15 juni een (tijdelijk) raster te worden geplaatst op een afstand van ten minste 0,5 meter van het voorgaande punt bedoelde strook, gezien vanuit slootkant, over de gehele lengte van de rand.
- Halverwege de in het eerste punt bedoelde strook worden, op een onderlinge afstand van ten minste 4 meter en uiterlijk op 1 mei, minimaal 5 en maximaal 10 vlotjes in de sloot uitgelegd als nestgelegenheid voor de Zwarte stern.
- De vlotjes worden, voor zover zij niet langer door de Zwarte stern gebruikt worden, uiterlijk op 1 september uit het water gehaald, schoongemaakt, gedroogd en opgeslagen.
- De te gebruiken nestvlotjes voldoen aan de eisen zoals geformuleerd door de werkgroep van de
- Agrarische Natuurvereniging “De Utrechtse Venen”.
- De begunstigde houdt bij op hoeveel vlotjes gebroed wordt en hoeveel jongen eruit komen. Deze gegevens worden door het Collectief na afloop van het broedseizoen ter beschikking gesteld aan de Provincie.
- Indien een raster wordt geplaatst meldt de deelnemer dit aan het Gebiedscollectief.
- Gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen is slechts toegestaan voor pleksgewijze bestrijding van haarden van akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en brandnetel.
- Bemesting is niet toegestaan.
- Het gewas wordt jaarlijks na 1 augustus afgevoerd door middel van maaien en afvoeren. Tweede keer maaien en afvoeren is toegestaan.
- Beweiding van de beheereenheid buiten de rustperiode is toegestaan.
- De beheereenheid mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid.

Pakketten

a) Nestgelegenheid Zwarte Stern

31 Insectenrijk graslandperceelsbeheer

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten [nr] in Bijlage Koppeltabel)

- Van 15 september tot 31 december is beweiding toegestaan met maximale veebezetting 2 GVE-ha [21]
- Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit [lijst b](#) zijn in transect aanwezig in de periode van 1 april tot 1 oktober (groeiseizoen) [19]

Aanvullende beheervoorschriften

- Beweiding is van 1 januari tot 15 september niet toegestaan
- *Pakket a*: Het grasgewas wordt in periode 1 mei tot 1 juni geoogst op de gehele beheereenheid.
- *Pakket a*: Het grasgewas wordt in periode 15 september tot 1 januari geoogst op minimaal 60 tot maximaal 75% van de beheereenheid.
- *Pakket b*: Het grasgewas wordt in periode 15 september tot 1 januari geoogst op minimaal 40 tot maximaal 50% van de beheereenheid.
- *Pakket a*: De oppervlakte wordt niet bemest en er wordt geen bagger opgebracht.
- *Pakket b*: Gefaseerd maaien: ieder jaar wordt 50% van het perceel gemaaid in de periode van 15 september tot 1 januari, waarbij het maaisel wordt afgevoerd. Het daaropvolgende jaar wordt de andere 50% van de oppervlakte gemaaid in de periode 15 september tot 1 januari, waarbij eveneens het maaisel wordt afgevoerd.
- *Pakket b*: Bemesting is niet toegestaan, met uitzondering van instandhoudingsbemesting met kalk of ruige mest, uitgezonderd kippenmest.
- Buiten de aangegeven periodes is maaien niet toegestaan.
- Het grasland mag niet gescheurd, gefreesd, geploegd of heringezaaid worden.
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, haagwinde, heermoes, kleefkruid en Jacobskruid.
- Beweiding is toegestaan in de periode 15 september tot 1 januari met maximaal 2 GVE per hectare. Buiten deze periode is beweiding niet toegestaan.

Pakketten

- a) Insectenrijk graslandperceelsbeheer Roerdal: Basis
- b) Insectenrijk graslandperceelsbeheer Roerdal: Plus

32 Insectenrijke graslandranden

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten [nr] in Bijlage Koppeltabel)

- Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit [lijst b](#) zijn in transect aanwezig in de periode van 1 april tot 1 oktober (groeiseizoen) [19]

Aanvullende beheervoorschriften

- De oppervlakte wordt niet beweid.
- Het grasgewas wordt in periode 15 september tot 1 januari geoogst op minimaal 40 tot maximaal 50% van de oppervlakte .
- Ieder jaar wordt 50% van het perceel gemaaid in de periode van 15 september tot 1 januari, waarbij het maaisel wordt afgevoerd. Het daaropvolgende jaar wordt de andere 50% van de oppervlakte gemaaid in de periode 15 september tot 1 januari, waarbij eveneens het maaisel wordt afgevoerd.
- Buiten de aangegeven periode is maaien niet toegestaan.
- Het grasland mag niet gescheurd, gefreesd, geploegd of heringezaaid worden.
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, haagwinde, heermoes, kleefkruid en Jacobskruiskruid.
- Beweiding is niet toegestaan.
- De oppervlakte wordt niet bemest en er wordt geen bagger opgebracht.

Pakketten

- a) Insectenrijk graslandranden Roerdal

33 Foerageerrand Bever

Beheereisen zie lijst beheeractiviteiten [nr] in Bijlage Koppeltabel)

- Minimaal 5 tot maximaal 35 % van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid [22]

Aanvullende beheervoorschriften

- Het tegengaan van bosvorming door eenmaal per zes jaar de grootste bomen te kappen.
- Het snoeien/kappen vindt plaats van 1 januari tot 15 maart en na 1 oktober
- Bij afsluiten van de overeenkomst ook een vrijstelling van de meldings- en herplantplicht van de Boswet aanvragen bij RVO.nl

Pakketten

- a) Foerageerrand Bever

Meldingen

- Uitgevoerd beheer wordt in kalenderjaar uiterlijk 28 maart en 15 december gemeld bij RvO.nl

Opmerking

- Eenieder die gebruik wil maken van dit pakket wordt vriendelijk verzocht eerst contact op te nemen met BoerenNatuur (Willemien Geertsema, wgeertsema@boerennatuur.nl)

34 Leibomen bij historische boerderijen

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten [nr] in Bijlage Koppeltabel)

- Minimaal 5 % tot maximaal 35 % van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid.[22]
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element en/of maaiafval is verwijderd [24]

Aanvullende beheervorschriften

- Het beheer is gericht op het behoud van de specifieke vorm van de leibomen en wordt wanneer nodig uitgevoerd.
- Het snoeien vindt plaats van 1 januari tot 15 maart en na 1 oktober

Pakketten

- a) Leibomen bij historische boerderijen

Meldingen

- Uitgevoerd beheer wordt in kalenderjaar uiterlijk 28 en 15 december gemeld bij RvO.nl

Opmerking:

- Eenieder die gebruik wil maken van dit pakket wordt vriendelijk verzocht eerst contact op te nemen met BoerenNatuur (Willemien Geertsema, wgeertsema@boerennatuur.nl)

35 Zandwallen

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten [nr] in Bijlage Koppeltabel)

- 100% van het leefgebied onder beheer is jaarlijks geschoond en/of gemaaid [23]
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element en/of maaiafval is verwijderd [24]
- Er wordt gevrijwaard voor beschadiging door vee van 1 januari tot en met 31 december [11]

Aanvullende beheervoorschriften

- Bomen en struiken moeten met regelmaat worden opgesnoeid.
- Het schonen en/of maaien vindt jaarlijks plaats na 1 augustus
- Schade door betreding door vee moet worden voorkomen met een raster.
- Greppels die naast de zandwallen zijn gelegen moeten regelmatig worden geschoond.
- Er mag geen snoeihout worden verbrand in, of in de directe omgeving van het element en als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, haagwinde, heermoes, kleefkruid en Jacobskruiskruid.

Pakketten

a) Zandwallen

Opmerking:

- Eenieder die gebruik wil maken van dit pakket wordt vriendelijk verzocht eerst contact op te nemen met BoerenNatuur (Willemien Geertsema, wgeertsema@boeren Natuur.nl)

36 Beheer peilscheidingen

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten in de Koppeltabel)

- Stuw of andere peilscheiding (o.a. peilgestuurde drainage) is jaarlijks schoongemaakt/onderhouden/beheerd. [27]

Aanvullende beheervoorschriften

- *Pakket a*: het pakket kan alleen worden afgesloten in gebieden waar vanuit de Keur niet reeds een verplichting geldt om peilgestuurde drainage aan te leggen, dan wel hierop over te schakelen bij vervanging.
- *Pakket a*: het drainagepeil mag nooit onder de 70 cm onder maaiveld komen, gemeten bij de peilput.
- *Pakket a*: in perioden van neerslagtekort (zomerhalfjaar) staat de uitstroomvoorziening nooit lager ingesteld dan 50 cm onder maaiveld, gemeten bij de peilput.
- *Pakket a*: er vindt geen onderbemaling plaats in de peilput.
- *Pakket b*: de stuw bevindt zich in een Bof C-waterloop.
- *Pakket b*: de stuw kan met natuurlijke materialen zijn aangelegd.
- *Pakket b*: de stuw wordt zodanig beheerd dat er geen overlast is voor derden.
- *Pakket b*: het pakket kan voor maximaal 1 stuw per 100 m waterloop worden afgesloten.
- *Pakket b*: de stuw heeft een stuwende werking van minimaal 30 centimeter.
- *Pakket b*: de stuw is zodanig ingesteld dat overtollig water wordt vastgehouden en kan infiltreren of gedoseerd wordt afgevoerd via een knijpvoorziening.

Pakketten

- a) Beheer peilgestuurde drainage
- b) Beheer conserveringsstuw

37 Beheer infiltratiegreppel

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten in de Koppeltabel)

- 100 % van het leefgebied onder beheer is jaarlijks geschoond en/of gemaaid [23]

Aanvullende beheervoorschriften

- Vrijkomend maaisel dient te worden verwerkt op het aanliggende landbouwperceel.
- De infiltratiegreppel dient zodanig onderhouden te worden dat de greppel een bovenbreedte heeft van minimaal 1,30 meter en een diepte van 50 cm.
- Het onderhoud van de greppel moet zodanig gebeuren dat de greppel niet in directe verbinding komt zijn met het oppervlaktewatersysteem.
- Het pakket kan niet gecombineerd worden met het pakket 'beheer peilscheidingen' (36).

Pakketten

- a) Beheer infiltratiegreppel

38 Water Bergen

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten [nr] in Bijlage Koppeltabel)

- Watergang heeft (via natuurlijke of kunstmatige voorziening) vrij toegang tot de oppervlakte, na onderlopen wordt er schoongemaakt [16]
- Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit de lijst b zijn in transect aanwezig in de periode van 1 april tot 1 oktober [19]
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd [17]
- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max 10 % van de oppervlakte [7]

Aanvullende beheervoorschriften

- Pakket a: De oppervlakte mag niet worden bemest, gescheurd, gefreesd en/of heringezaaid.
- Pakket a: Het maaisel wordt binnen een week na maaien afgevoerd
- Pakket a: Uitsluitend selectieve pleksgewijze driftvrije chemische bestrijding (met rugspuit) van probleemkruiden zoals akkerdistel, ridderzuring en Jacobskruid is toegestaan na overleg met collectief
- Onderhoud van waterlopen is alleen toegestaan in de periode van 1 september tot 1 maart.
- Waarbij bagger/maaisel niet op de oppervlakte mag worden opgebracht.
- De stuw of andersoortige inrichting is zodanig ingesteld dat overtollig water wordt vastgehouden en kan infiltreren en/of gedoseerd wordt afgevoerd.
- Pakket a kan alleen afgesloten worden in met Provincie en Waterschap overeengekomen gebieden binnen Categorie Water.

Pakketten

- a) Water bergen op grasland

Meldingen

- Uitgevoerd beheer (oppervlakte is na onderlopen schoongemaakt) melden binnen 14 kalenderdagen na het schoonmaken

39 Bodemverbetering

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten [nr] in Bijlage Koppeltabel)

- Pakket a: Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit de [lijst b](#) zijn in transect aanwezig in periode van 1 april tot 1 oktober [19]
- Pakket a: Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd [17]
- Pakket a: Uitsluitend gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen op max 10 % van de oppervlakte [7]
- Pakket a en b: Bemesting met ruige stalmest is verplicht [6]
- Pakket c: Gewasresten, al dan niet opgebracht, zijn ondergewerkt binnen 2 weken na aanbrengen [30]

Aanvullende beheervoorschriften

- Pakket a: Bemesting is niet toegestaan met uitzondering van ruige mest
- Pakket a: De ruige stalmest wordt in één keer tussen 1 juli en 1 september opgebracht
- Pakket a en b: Op de oppervlakte wordt ten minste 10 en maximaal 20 ton ruige mest per hectare uitgereden
- Pakket b en c: Tussen 1 juli en 1 september wordt de ruige stalmest uitgereden en direct ondergewerkt. Gewasresten worden in één keer tussen 1 juli en 1 september opgebracht en binnen twee weken na aanbrengen ondergewerkt.
- Pakketten a, b en c kunnen alleen afgesloten worden in met Provincie en Waterschap overeengekomen gebieden binnen Categorie Water

Pakketten

- a) Bodemverbetering grasland met ruige stalmest
- b) Bodemverbetering bouwland met ruige stalmest
- c) Bodemverbetering bouwland met gewasresten, incl. stro & groenbemesters

Meldingen

- Melden van uitgevoerd beheer m.b.t. tot uitrijden ruige stalmest en onderwerken gewasresten, incl. stro & groenbemesters binnen 14 kalenderdagen na uitrijden of onderwerken.

Bijlage: Omschrijving [nr's] uit Koppeltabel

[nr]	Omschrijving in Koppeltabel
1	Er wordt een rustperiode in acht genomen van datum x tot datum y.
3	Het grasland wordt vanaf 1 maart en vóór de rustperiode niet gemaaid.
4	Het grasland is geïnundeerd (volledig drassig). De inundatieperiode loopt van datum x tot datum y.
5	Er wordt aantoonbaar gezocht naar nesten. Gevonden nesten en/of kuikens worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen, tenminste via enclaves van minimaal a m ² (alleen op grasland) danwel via een rustperiode van
6	Bemesting met ruige stalmest is verplicht
7	Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max 10 % van de oppervlakte.
8	Beweiding is verplicht vanaf datum x tot datum y met minimale a en maximale veebezetting b (GVE/ha)
9	Minimaal f% van de oppervlakte bestaat van datum x tot datum y uit gewas a of meerdere gewassen b of gewasresten c.
11	Er wordt gevrijwaard voor beschadiging door vee van datum x tot datum y
16	Watergang heeft (via natuurlijke of kunstmatige voorziening) vrij toegang, na onderlopen wordt er schoongemaakt
17	Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd.
18	Door een tijdelijke, plaatselijke voorziening is het oppervlaktewaterpeil van datum x tot datum y minimaal a cm hoger dan eerste volgende watergang.
19	Minimaal a verschillende indicatorsoorten uit lijst b zijn in transect aanwezig in de periode x tot y
20	Het grasland is na datum x tot datum y van het volgende kalenderjaar niet bewerkt
21	Van datum x tot datum y is beweiding toegestaan met maximale veebezetting b (GVE/ha)
22	Minimaal f% tot maximaal g% van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid.
23	Minimaal f% tot maximaal g% van het leefgebied onder beheer is jaarlijks geschoond en/of gemaaid
24	Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element en/of maaiafval is verwijderd
26	Jaarlijks is op minimaal f% tot maximaal g% van het leefgebied onder beheer bagger vanuit een waterelement op aangrenzende landbouwgrond gespoten
27	De peilscheiding is jaarlijks schoongemaakt en/of onderhouden
29	In aangewezen gebieden zijn tussen de aardappelruggen minimaal k drempeljes van minimaal l cm hoog per m m aanwezig met een minimale afstand van o m onderling
30	Gewasresten (zoals bijvoorbeeld maaisel, stro) , al dan niet opgebracht, zijn ondergewerkt binnen a weken na aanbrengen